

SMS ČR

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

1-8 KAM ZAMÍŘÍ NAŠE KRAJE?

9-10 CENA NADĚJE PRO ŽIVÝ VENKOV

SRPEN - ŘÍJEN

4-5/2012

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ

Vítězové a poražení, aneb naše kraje na rozcestí

Místopředseda SMS ČR Jiří Nešpor k osudu krajů na prahu nového volebního čtyřletí

Vážené a milé kolegyně, vážení kolegové. Je právě půle října a já usedám k psacímu stolu po proběhnutých volbách do zastupitelstev krajů. Kladu si otázku. Jak budou vypadat naše obce a města v dalších čtyřech letech? Předně poznamenejme, že máme za sebou dvě důležité bitvy! Tu první – bitvu o RUD, kterou jsme společně před pěti lety rozpoutali, jsme jednoznačně vyhráli. Čí je to zásluha? V prvé řadě nás všech, kteří jsme po mnoho let prostřednictvím naší organizace neochvějně prosazovali potřebu spravedlivého financování našich obcí a měst. V neposlední řadě vděčíme také politikům, kteří z řad SMS ČR vzešli. Tento „parlamentní bulldozer“, který nakonec shrnul všechno, co mu stálo v cestě, tlačili především Petr Gazdík se Standou Polčákem a v Senátu pak Jana Juřenčáková. A nechť si říká, kdo chce, co chce o nezdravých kompromisech, nový RUD je jednoznačně naše vítězství. O to víc je pak zarážející odvah Svazu měst a obcí chlubit se zásluhami o RUD. Každý z nás má totiž na paměti

lavírování a vyhýbavé výroky, které padaly z jejich strany na adresu novely RUD ještě několik měsíců před jejím úspěšným schválením. Působí to na mne tak, jakoby neunesli to, že naše sdružení, i přes jejich usilovnou snahu o opak, nakonec svého cíle dosáhlo.

A jaká byla ona pověstná druhá bitva? Tu svedli nedávno voliči a kandidující politici v boji o kraje. I zde sehráli zástupci našich členských obcí i měst významnou roli. Bez ohledu na stranickou příslušnost, napříč politickým spektrem, se na kandidátkách pro volby do zastupitelstev krajů objevila jména stovek starostů, radních i zastupitelů a desítky z nich i v nových zastupitelstvech zasednou. I když, bohužel, mnohdy jen na straně opozice. Vítěze již známe a nezbyvá, než sportovně popřát novým krajským zastupitelstvům hodně sil a odvahy při uskutečňování jejich plánů, při boji s korupcí, (který si směle do svých programů dali i ti, jenž jsou z ní více než podezřelí) a v neposlední řadě i při záchraně evropských peněz ohrožených stále se rodícími aférami v ROP napříč republikou. Významnou roli pak mohou a musí krajské reprezentace sehrát také v metodické i finanční podpoře mikroregionů, místních akčních skupin a obcí samotných. Tam vidím velkou úlohu osobností naší organizace ve vedení krajů.

Mnozí nad výsledky voleb nevěřičně kroutí hlavou a srovnávají je s dobou dávno minulou. Já si dovoluji nesouhlasit, a to z následujícího důvodu. Zjednodušeně řečeno, volby, podle mého názoru, neprohrály středopravé politické strany, ale prohráli je jejich nevolící a věčně nespokojení a kverulující sympatizanti. Nechci se pouštět do žádných hlubokých analýz, ale nabízím svůj pohled na věc. Konzervativní levice má tradičně ucelenou volič-

skou skupinu vynikající zejména značnou volební disciplínou a neochotou přijímat jakékoliv jiné podněty. Tato skupina jednoduchým matematickým výpočtem čítá při daném volebním výsledku (přes 20%) a volební účasti (přes 35%) cca 7-8% voličů populace a z toho si vzhledem k vysoké disciplíně troufnu odhadnout podporu do cca 10%. Skutečná podpora dalších levicových uskupení při nižší volební účasti jejich sympatizantů může být kolem 15%. A kde je zbytek? Zůstali doma a nevolili.

A tak se nedívám na nejbližší budoucnost s takovou skepsí, jakou slýchávám ve svém okolí. Je před námi ale nový nelehký úkol, a to ve svých obcích a městech znovu vzbudit mezi spoluobčany zájem o veřejné věci, ochotu přijít k volbám i tehdy, kdy se nejedná jen o mou obec a ochotu naslouchat rozumným argumentům. Důvěra spoluobčanů je křehká květinka a musíme se s ní naučit nakládat něžně.

Ing. Jiří Nešpor
3. místopředseda SMS ČR
starosta obce Zádub-Závišín

**Blahopřejeme všem
nově zvoleným
hejtmanům
a členům krajských
zastupitelstev, kteří
hodlají s dobrými
úmysly pečovat
o blaho našich krajů
v následujících letech.**

Předsednictvo SMS ČR

Kraje jako aktéři rozvoje venkova 2012+?

Budoucnost programů obnovy venkova v krajích budí stále větší rozpaky

Dotace po roce 2013 jsou palčivým problémem řešeným v těchto týdnech na mnoha frontách. Z evropských zdrojů jsou hrazeny záměry vedoucí k dosahování cílů daných na mnoho let dopředu, často s malou nebo žádnou reflexí problémů venkova. Přísné evropské direktivy nepodléhají intervencím hrazené z národních zdrojů, nad jejichž budoucností však v dobách ekonomické stagnace a rozpočtových škrťů visí pomyslné otazníky. Nejinak je tomu i v případě dotací hrazených z rozpočtů krajských samospráv, pro něž imaginární programovací období začne právě letošním podzimem, kdy zasednou poprvé nově zvolená krajská zastupitelstva v obměněném složení. Základním stavebním kamenem mozaiky krajských dotačních titulů jsou programy obnovy venkova (dále jen POV) a jejich současní nástupci. Jak tyto programy vznikaly a jakou v současnosti hrají roli?

Každý národní dotační titul má nesporné výhody. K nim patří například poměrně jed-

noduše zpracovatelná žádost o finanční podporu, jejíž forma vychází v ideálním případě z odborného dialogu mezi úředníky kraje a aktéry místního rozvoje. Již tato skutečnost je důvodem ke značné popularitě těchto intervenčních nástrojů, a to i navzdory často velmi nízkým alokacím v každoročních výzvách. Tradice krajských POV sahá do doby nedlouho po ustanovení krajského zřízení v ČR. Nedostatečné a nejasně vymezené kompetence těchto orgánů územní samosprávy se stát snažil posílit také v oblasti územního rozvoje a proto navýšil krajské rozpočty o část prostředků původně vymezených pro celostátní POV.

Kořeny Programu obnovy venkova sahají do roku 1991, kdy byl vládou poprvé schválen příslušný dotační titul s názvem **Program obnovy vesnice**. V prvním desetiletí své existence se stal respektovaným nástrojem revitalizace dlouhodobě opovrhovaných venkovských regionů Čech, Moravy i Slezska. Podporoval programy sociálně ekonomického rozvoje a **projekty zaměřené na socioekonomický rozvoj, propojující obnovu občanské vybavenosti a technické infrastruktury s aktivní politikou zaměstnanosti, podporu malého a středního zemědělského i nezemědělského podnikání, cestovní ruch s péčí o krajinu a kulturní hodnoty v území**. Při čtení těchto zásad musíme uznat, že se jednalo o nadčasový systém, ze kterého doposud čerpají další rozvojové programy hrazené ze zdrojů EU. Vysoce lze například ocenit snahu o integrovaný přístup podmíněný partnerstvím více aktérů rozvoje venkova, kteří na vesnici přirozeně fungují (samospráva, drobní podnikatelé, spolky). Ze zásad původního celostátního POV však zbyla dodnes jistá třída. Předělem se tehdy stal rok 2003, který byl posledním, kdy se POV rozděloval výhradně centrálně. Snaha posílit roli krajů tehdy vedla k rozhodnutí svěřit kompetenci a příslušné prostředky na programy obnovy venkova právě jim. Původní záměr spočíval v novelizaci zákona o RUD, který měl výrazně posílit krajské rozpočty tak, aby z nich byly financovány některé položky, které jsou dodnes součástí každoročních transferů a účelových dotací ze státního rozpočtu (například financování ztráty z provozu železniční dopravy, prostředky SFDI na investice do silnic II. a III. třídy, financování přímých vzdělávacích

nákladů u krajského školství z kapitoly MŠMT ad.). Tato novela však v parlamentu neprošla, a tak jsme dodnes svědky paradoxní situace, kdy **drtivou většinu příjmů krajských rozpočtů tvoří dotace ze státního rozpočtu** (80 – 90 % příjmů každého kraje) na rozdíl od příjmů ze sdílených daní (tedy RUD). Nezdá se, že novela RUD v parlamentu byl důvodem pro vyjednávání o výši dotačního vztahu mezi státním rozpočtem a kraji. Mezi položkami, o kterých nepanoval spor o jejich svěřením krajům, byly i prostředky na obnovu venkova. Jablkem sváru se tehdy stalo stanovení jejich výše a klíč k dělení mezi jednotlivé kraje. V té době do jednání aktivně vstupoval zejména Spolek pro obnovu venkova (do vzniku SMS ČR zbývaly ještě 4 roky). Výsledkem složitých jednání bylo určení částky 520 mil. Kč, která se dle klíče počtu obyvatel ve venkovských obcích (do 2000 obyv.) dělila (a dělí dodnes)

„Hejtmani krajů se shodli na tom, že dotační titul „Program obnovy venkova“, pokud bude v rámci připravovaného RUD zahrnut od roku 2004 do příjmové základny krajů, bude transferován do rozpočtu příslušných obcí, a to minimálně v objemech stanovených státním rozpočtem České republiky pro rok 2003.“

Prohlášení Asociace krajů, 3.3.2003

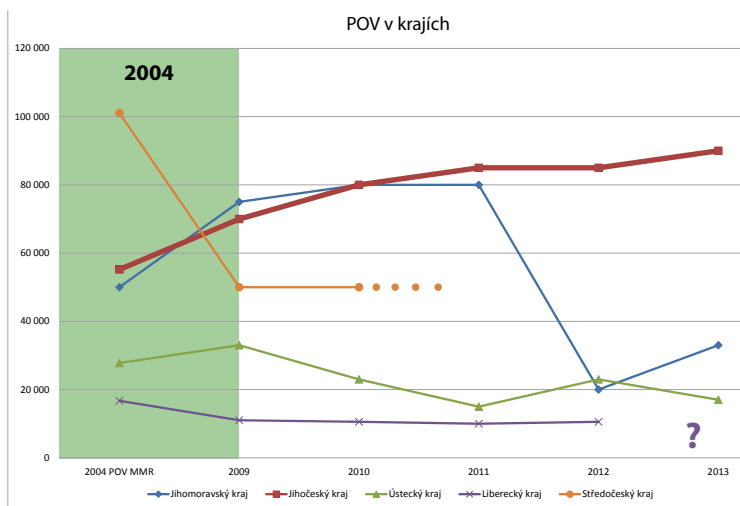
do transferů jednotlivým krajům. Ve většině případů nebylo problémem tyto částky v období konjunktury a zvyšování příjmů státního rozpočtu plnit a tak obce byly svědky situace, kdy většina krajských politických reprezentací postupně kapito-

Názvy krajů ČR	počet obcí celkem	počet obcí do 2000 obyvatel	výše alokací krajských POV v letech 2004, 2009-2012 a návrhy na rok 2013					
			2004	2009	2010	2011	2012	2013
Jihomoravský kraj	673	593	50 000	75 000	80 000	80 000	20 000	33 000
Jihočeský kraj	622	572	55 210	70 000	80 000	85 000	85 000	90 000
Kraj Vysočina	704	673	69 400	80 000	69 000	69 000	69 000	69 000
Pardubický kraj	451	421	40 000	54 500	51 000	49 000	39 000	39 000
Plzeňský kraj	501	459	43 800	65 000	50 000	54 000	60 000	30 000
Středočeský kraj	1 146	1 056	101 060	50 000	50 000	FROM	FROM	FROM
Královéhradecký kraj	448	405	37 500	50 000	48 800	50 000	40 000	nezjištěno
Karlovarský kraj	132	107	9 200	23 300	20 911	20 307	16 172	16 100
Olomoucký kraj	398	353	28 900	45 000	40 500	40 500	60 000	30 000 ?
Moravskoslezský kraj	299	227	16 104	35 651	36 000	36 000	36 000	36 000
Zlínský kraj	304	251	21 600	52 750	32 000	30 000	30 000	27 000
Ústecký kraj	354	301	27 800	33 000	23 000	15 000	23 000	17 000
Liberecký kraj	215	185	16 700	11 000	10 546	10 000	10 548	nezjištěno

Přehled výdajů na POV v jednotlivých krajích (zdroj dat: tiskové odbory krajů, SPOV, vlastní zpracování)

ly „podpora obnovy a rozvoje venkova“ posilovala. Zlom nastal zhruba v letech 2011 – 2012, kdy v řadě krajů nastal citelný pokles alokací krajských POV a také výhledy na rok 2013 nejsou vůbec pozitivní. V této souvislosti je nutno připomenout závazek vyplývající z jednání Asociace krajů ze dne 3. března 2003, kdy přítomní hejtmani odsouhlasili, že budoucí alokace krajských POV nepoklesnou pod úroveň stanovenou státním rozpočtem ČR pro rok 2003 (což je výše uvedená částka 520 mil. Kč. na všechny kraje). Tento závazek není v poslední době mnohdy naplňován, což v některých krajích znamená pokles těchto dotačních podpor pod kritickou úroveň, kdy administrativní náročnost programu již neodpovídá rozdělováním prostředků. To se týká například Jihomoravského kraje, kde obce mohly v roce 2012 čerpat celkem 20 milionů korun, což činí meziroční pokles o 60 milionů Kč a o 30 milionů méně, než zaručili hejtmani v roce 2003. Pod garantovaný limit se dostal v letošním roce také kraj Vysočina, ale i Pardubický a Ústecký kraj. Dlouhodobě podfinancovaná je pak podpora rozvoje venkova ve Středočeském kraji, který předjednané a státem uvolněné prostředky na krajské POV nikdy obcím v dohodnutém rozsahu neposkytoval. V posledních letech navíc ve Středočeském kraji došlo k celkové revizi dotačních programů za vzniku Fondu rozvoje obcí a měst, který sledování prostředků na účel daný původním POV

prakticky znemožnil. Důvodem k zamyšlení nad budoucností POV v jednotlivých krajích je také jejich zaměření. Původní celostátní myšlenku podporovat zejména projekty vycházející z uceleného plánu obnovy té které vesnice, iniciovat síťování na venkově postavené na principech partnerství nebo spolufinancovat aktivity na poli vzdělávání rozvíjejí doposud jen v některých krajích. K těm příkladnějším patří třeba POV Olomouckého kraje na rok 2012. Ten se aktuálně člení do 3 oblastí podpory (Podpora budování a obnovy infrastruktury obce; Podpora realizace integrovaných projektů venkovských mikroregionů; Podpora zpracování územně plánovací dokumentace), přičemž z celkového objemu 60 mil. Kč. jsou prostředky děleny v poměru 80% : 12% : 8%. Největší suma je určena k rozdělení na oblast podpory 1 – tedy na investice do obecní vybavenosti. Mezi podporovanými aktivitami nalezneme například výstavbu a opravy místních ko-

Srovnání POV Jihočeského kraje a těch POV, které dlouhodobě stagnují

munikací, chodníků, autobusových zastávek, veřejných prostranství, rekonstrukce sakrálních objektů v majetku obce nebo přípravu a realizaci protipovodňových opatření. Méně povzbudivé jsou informace o nastavení POV v letošním roce v sousedním Zlínském kraji. Zde jsou již delší dobu vyhlášovány pouze dvě oblasti podpory – investice do vesnické infrastruktury a podpora tvorby územně plánovací dokumentace. Prvně uvedená oblast však byla nově značně redukována a okruh potenciálních příjemců dotací se spolu s celkovou finanční alokací snížil. Letos proto obce dosáhly pouze na projekty změny funkčního využití obecního majetku, investice do mateřských škol a místních komunikací. Ve Zlínském kraji zcela chybí

Pokračování na další straně ▼

3 otázky pro:

Ing. arch. Jana Floriana,
člena předsednictva SPOV ČR

Jste jedním z otců myšlenky programů obnovy venkova. Jsou současné krajské programy obnovy venkova důvodem k radosti?

Ano i ne. Ano proto, že všechny kraje přijaly v intencích původního Programu obnovy venkova z roku 1991 své vlastní programy. Ne hlavně proto, že ne všechny kraje pokračují také v objemu podpory, která byla za státního rozpočtu převedena v roce 2004 na kraje a kterou se Prohlášením hejtmánů v rámci Asociace krajů České republiky ze dne 3. března 2003 zavázaly dodržet... Toto prohlášení neplní zejména kraje Jihomoravský, Liberecký, Středočeský a Ústecký. Dvojnásobnou radost mně dělá Jihočeský kraj, kde jsou objemy prostředků, vyčleněných pro krajský program obnovy venkova systematicky každoročně navyšovány, takže oproti roku 2004 narostly více než 1,5x.

Mají podle Vás smysl krajské programy obnovy venkova s alokacemi v řádech jednotek až několika desítek milionů korun? Na co by tyto omezené prostředky měly směřovat prioritně?

Krajské programy obnovy/rozvoje venkova určitě smysl mají. V první řadě, pokud důsledně navázaly na celostátní Program obnovy venkova, zavazují obce ke zpracování vlastního místního programu obnovy vesnice... Řada jiných programů je však orientována resortně a tak hledání skutečných priorit často nahrazuje jen rozhodování podle aktuálních možností. Vždy jsme zdůrazňovali, že místní program musí i s těmito podpůrnými programy počítat a nad ním by se měla obec rozhodovat, je-li aktuální nabízených podpor využít. I když existuje řada operačních programů, ne vždy jejich využití odpovídá možnostem (včetně administrativní náročnosti) malých obcí. Proto by prostředky měly směřovat prioritně na malé obce a také na menší akce...

Jakou roli mají hrát kraje ve vztahu k venkovským oblastem?

Velmi důležitou. Při uplatňování principu subsidiarity jsou první veřejnosprávní institucí, na něž dopadá zodpovědnost za rozvoj území tam, kde možnosti obcí byly vyčerpány. Mohou také se znalostí situace svou politikou vyvažovat nepříznivé podmínky v jednotlivých mikroregionech. Proto považuji za rozumné vedle víceméně plošné podpory nejmenších obcí pracovat na úrovni krajů také s místními akčními skupinami..., které jsou venkovským obcím ještě blíže. Kraj může operativněji, než to dokáží ministerstva, jejich činnost podporovat v čase nebo území, kdy nelze využít prostředků Evropské unie. Právě nyní mohou kraje sehrát velmi pozitivní úlohu tím, že MASy „podrží“ do náběhu nového evropského programovacího období 2014-2020.

podpora meziobecní spolupráce na bázi mikroregionů a místních akčních skupin prostřednictvím POV. Na rok 2013 pak v tomto kraji navrhuji další snížení finanční alokace POV, což vyvolává otázku nad smyslem a efektivitou takto spravovaného dotačního titulu. Namátkovou „recenzi“ POV v krajích doplníme ještě **příkladem dobré vzájemné spolupráce obcí s vedením kraje**. Jedná se o **Jihočeský kraj**, který se může pochlubit **kontinuálním navyšováním alokací POV až na 90 milionů Kč, navrhovaných na rok 2013**. Také zde podporují kromě klasických investic do vesnické infrastruktury i projekty svazků obcí, škol obnovy venkova a místních akčních skupin, což jsou všechno nástroje pro účinnější meziobecní spolupráci a komunitně vedený místní rozvoj. Porozumění potřebám venkova ze strany vedení Jihočeského kraje je dáno také aktivní prací a vysvětlováním zdejších

aktérů obnovy venkova z řad jihočeského Spolku pro obnovu venkova a nově i Sdružení místních samospráv Jihočeského kraje.

Namátkový výběr příkladů úspěšné i méně úspěšné realizace POV v krajích nás nutí položit si zásadní otázku nad **smyslem a budoucností** těchto tradičních dotačních titulů. Bude-li pokračovat obecný trend snižování ročních alokací na krajská POV (a to zejména dostanou-li se pod „garantovanou“ úroveň stavu z roku 2004), lze významně pochybovat nad efektivitou těchto intervencí. To platí zejména tehdy, uvažujeme-li zároveň výdaje na administraci programů, náklady spojené s hodnocením, ale i strategickým řízením. Nelze nezmínit také občasné stesky starostů v některých krajích nad nízkou transparentností a nápadně častým přidělováním prostředků některým příjemcům. Přestože jsou v současnosti často

zmiňována negativa krajských POV, stále platí, že se jedná o jedny z nejjednodušších dotačních titulů, navíc spravovaných z krajských měst a krajskými úředníky se znalostí místní situace. Ačkoliv jsou vyčleněné alokace velmi nízké, stále se jedná o jedny z mála dotačních titulů, z nichž lze například opravovat veřejná prostranství v obcích včetně oněch pověstných chodníků.

Závěrem si dovoluji připomenout, že období po roce 2012 je dobrou příležitostí, jak začít budovat nové odborné vztahy s jednotlivými krajskými politickými reprezentacemi. Možná i po vzoru Jihočeského kraje, kde jsou zástupci stavovských starostovských organizací vnímáni jako respektovaní účastníci odborných diskusí nad budoucností venkovského prostoru.

Mgr. Tomáš Chmela
tajemník SMS ČR

Kompetence kraje aneb nežijeme „pouze“ v obci

Co všechno znamená kraj? Podívejme se na parametry krajského zřízení

Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Tak zní jedna z platných definic krajského zřízení. Co však každý ze 14 krajů České republiky zajišťuje? Jaké má kompetence a proč je důležité, aby řádně fungoval a měl schopnou reprezentaci? Většina obyvatel obce či města zná svého starostu, primátora, členy zastupitelstva. Avšak nežijeme pouze v naší obci. Každodenní život ovlivňuje také „druhá kolej“ veřejné správy, vyšší územně samosprávný celek – kraj.

Kraje byly zřízeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Ústavní zákon nabyl účinnosti 1. ledna 2000 a bylo tak naplněno to, co Ústava předpokládala již v roce 1993. První volby do zastupitelstva kraje se konaly pochopitelně hned v roce 2000. Volební období je čtyřleté, proto právě letošní podzim je obdobím, kdy dochází k volbám a případným změnám ve vedení krajů.

Kraje spravují svoje záležitosti samostatně, disponují tak samostatnou působností. Může jim být však svěřen výkon státní správy, v tom případě ji vykonávají orgány kraje jako přenesenou působnost. Do samostatné působnosti patří **hospodaření kraje** včetně tvorby **rozpočtu a závěrečného účtu kraje**. Kraj může **dále zřizovat organizační složky kraje a právnické osoby kraje**. Například chodíme-li do „krajské“ nemocnice, mnohdy to znamená, že nemocnice je obchodní společností (např. akciová společnost) s majetkovou účastí kraje. Kraj může být

i jediným akcionářem. V tu chvíli je velmi důležité, kdo „krají vládne“, neboť zastupitelstvo mimo jiné **navrhuje zástupce kraje do orgánů obchodních společností**, v nichž má majetkovou účast a navrhuje také jejich **odvolání**. Zde je velká řada diskuzí nad nedostatečnými pravidly pro obsazování zmíněných funkcí, neboť mnohdy si je rozdělují vládnoucí koalice, jejichž úkolem a cílem by mělo být spíše vytvoření jasných pravidel pro obsazování dozorčích rad či představenstev daných společností. Blízkou souvislost s nemocnicemi má také záchranná služba. Mnoho lidí neví, kdo je **zřizovatelem** a kdo tak ovlivňuje chod **záchranné zdravotnické služby**. Je to opět kraj.

Zastupitelstvu kraje je dále vyhrazeno vydávat **obecně závazné vyhlášky**, schvalovat **koncepty rozvoje cestovního ruchu** na území kraje, **volit zástupce kraje do regionálních rad regionů soudržnosti**, stanovit **rozsah základní dopravní obslužnosti** pro území kraje apod. Další pochopitelně důležitou kompetencí je **zákonodárná iniciativa** vůči Poslanecké sněmovně. Kraj jí disponuje vedle poslance, skupiny poslanců, Senátu a vlády. Jistě je zákonodárná iniciativa využívána více vládou či poslanci, avšak vyššímu územně samosprávnému celku ji Ústava přiznává také.

Na základě zvláštních zákonů dále kraj určuje směr středního **školství**, včetně odborných škol a učilišť. Prostředky krajů směřují rovněž do **domovů důchodců, hospicové péče či dětských domovů**.

Muzea a regionální knihovny fungují za účasti krajů. Mnoho lidí také zapomíná, že ne všechny silnice vlastní obce či města. **Silnice II. a III. tříd jsou majetkem kraje**, proto i kraj je zodpovědný za jejich stav a musí určit plán případných oprav a investic do těchto komunikací.

Vyjmenovali jsme velmi konkrétní záležitosti, na které dohlíží a které spravuje kraj resp. jeho reprezentace. Nevěnovali jsme se blíže přenesené působnosti, do které patří např. odvolací řízení, a kterou ponecháme samostudiu zákona o krajích. Cílem bylo poukázat na to, jak je velmi důležité mít zodpovědnou krajskou vládu, která se bude starat o všechny výše uvedené věci s péčí řádného hospodáře a bude poskytovat a spoluvytvářet obyvatelům kraje podmínky pro spokojený život. Naplní tak další zákonné ustanovení: *kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.*

Mgr. Kateřina Malá,
legislativní sekce SMS ČR

Kam zamíří naše kraje?

Starostové v regionech diskutovali s aspiranty na hejtmanský post

Hospodaření, výkon veřejné správy na krajských úřadech, dotační podpora obcím, dopravní obslužnost území krajů a školství. To byly hlavní okruhy témat, která starostové v regionech diskutovali s uchazeči na post hejtmána v krajích. Diskusní semináře s názvem „Kam zamíří naše kraje?“ se v této podobě uskutečnily na šestici míst České republiky pod patronátem krajských shromáždění Sdružení místních samospráv ČR.

Nápad vznikl někdy v polovině roku na pravidelné poradě krajského shromáždění SMS ČR Středočeského kraje a napříč kraji si získal rychle sympatizanty, kteří se pustili do organizace. Pozváni byli lídři všech kandidujících stran a uskupení, přičemž ve výjimečných případech se mohli zúčastnit i náhradníci. „Sdružení místních samospráv funguje odnepaměti na zásadách rovného přístupu a nediskriminace, proto jsme přistupovali ke všem kandidátům se stejnou vážností i prostorem pro prezentaci názorů,“ uvedl již dříve tajemník SMS ČR Tomáš Chmela. Moderátorskou roli převzaly vždy nezávislé osobnosti bez vazeb na konkrétní politické subjekty a se znalostí místní situace. V pozicích suplujících Václava Moravce se tak ocitli především starostové, ale i další osobnosti kulturního a společenského života, jako například známý zlínský novinář Jan Čada.

Zlínský kraj

„Šňůru setkání jsme symbolicky zahájili ve **Zlínském kraji**, kde naše sdružení vzniklo a historicky sem patří. Starostové zde také potřebu vzájemné diskuse vnímají velmi intenzivně,“ poznamenala krajská předsedkyně a starostka lázeňské obce Pozlovice Olga Tkáčová. Bohužel právě ve Zlíně absentovali hlavní lídři zdejšího kraje. Poznámky starostů se točily nad rozhodováním zastupitelstva a rady kraje před koncem volebního období, také kolem hospodaření kraje, ale i nad konečnou podobou rozpočtového určení daní. Mezi nejodvážnější názory kandidátů patří jistě návrh na zrušení krajů, který prezentoval Radomír Šuhej

JAKÁ TÉMATA A JAKÉ DOTAZY KLDLI STAROSTOVÉ NEJČASTĚJI?

1. OKRUH: HOSPODAŘENÍ KRAJŮ: Velká většina krajů se potýká s nemalými dluhy. Krajské rozpočty tak v současnosti zatěžují nejen standardní mandatorní a investiční výdaje, ale také průběžná dluhová služba. Také rozpočtové výhledy na rok 2013 počítají v mnoha krajích s dalším prohlubováním zadlužení. **OTÁZKA PRO KANDIDÁTY:** Jak by kraj pod Vaším vedením tuto nedobrou situaci řešil? Kde vidíte potenciál úspor? Jak nastartovat prosperitu kraje a jak dosáhnout vyrovnaného rozpočtu?

2. OKRUH: TRANSPARENTNOST A EFEKTIVITA VEŘEJNÉ SPRÁVY: Kraje vykonávají řadu agend a činností ve veřejné správě. Často však čelí kritickým hlasům o neprůhlednosti rozhodování a o přebujelé administrativě. Zároveň je kraj navzdory tíživé ekonomické situaci iniciátorem řady výběrových řízení, prostřednictvím kterých realizuje větší veřejné zakázky. **OTÁZKA PRO KANDIDÁTY:** Jak by pod Vaším vedením kraj dosáhl větší efektivity výkonu státní správy a větší míry transparentnosti v nakládání s veřejnými prostředky?

3. OKRUH: DOTACE: Kraje rozdělují dotační prostředky v řádu desítek milionů korun v rámci dotačních titulů hrazených z rozpočtu kraje a na základě zvláštní legislativy se podílí na spolurozhodování o určení evropských prostředků z regionálních operačních programů v jednotlivých regionech soudržnosti, a to v řádech miliard korun. Zde krajská politická reprezentace obsazuje klíčový orgán, tzv. regionální radu, s rozhodovací pravomocí. Zároveň si však ve stejném operačním programu žádá kraj se svými projekty. **OTÁZKA PRO KANDIDÁTY:** Jakou roli v dotacích by měl kraj hrát v budoucnosti pod Vaším vedením?

4. OKRUH: DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST: Kraj je vlastníkem nemalé části komunikací na svém území, které prostřednictvím vlastních investic rozvíjí. Dále je zákona odpovědný za zajištění dopravní obslužnosti, tak aby občané kraje pomocí veřejné dopravy mohli cestovat za zaměstnáním, do škol, k lékaři, za dalšími službami či volnočasovými aktivitami. Přestože obce nemalými prostředky přispívají na provoz veřejné dopravy, čelí neustálým snahám o redukci spojů. **OTÁZKA PRO KANDIDÁTY:** Jak byste postupovali v roli hejtmána v zajištění kvalitní cestní sítě a dopravní obslužnosti ve veřejném zájmu?

5. OKRUH: ŠKOLSTVÍ: Kraj zřizuje drtivou většinu středních škol na svém území a koordinuje a přerozděluje některé prostředky základním školám. Přesto školství na území krajů produkuje množství absolventů nedostatečně uplatnitelných na trhu práce ve velké většině se všeobecným či ekonomickým vzděláním. Střední školy čelí nízkému počtu studentů, neboť jejich počet neodpovídá neustále klesající demografické křivce. **OTÁZKA PRO KANDIDÁTY:** Jaký je Váš recept na efektivní a chytré školství, které bude produkovat konkurenceschopnou pracovní sílu či zdatné uchazeče o vysokoškolské vzdělání?

ze strany Moravané. Také mnozí starostové poukazovali na nedostatečné vazby vedení kraje vůči obcím, které nenaplní původní myšlenku role krajů. Jediné moravské setkání pak vystřídal série akcí v českých krajích. Počínaje **Prahou** v úterý 11. září, kde bylo hlavním tématem zadlužení kraje. Prioritou všech jedenácti přítomných lídrů je transparentní zadávání veřejných zakázek a spravedlivé poskytování krajských dotací, což vyplývá mimo jiné z velkých problémů posledních měsíců. Svěží vítr do předvo-

Jihočeský kraj

lebního dění na **Liberecku** pak přineslo setkání starostů s kandidáty na hejtmána ve Vysokém nad Jizerou. Tradiční téma transparentnosti, doplnila otázka dotačního titulu G99, což je obdoba známého „medvěda“, který by hodlali kandidáti napříč politickým spektrem zrušit. Shoda však nepanovala ohledně trasování tahu R35 nebo k případnému koupě vysílače na Ještědu.

Regionální témata opanovala diskusi také v **Jihočeském kraji**. Starostové kritizovali například splavnění Vltavy nebo financování českobudějovického letiště. Tradičním sporem je také šumavská elektrická dráha, která se objevila v zásadách územního rozvoje a je předmětem sporů. V pozici obhájce krajských investičních záměrů zde vystoupil přímo jihočeský hejtmán Jiří Zimola. Ten spolu se všemi přítomnými souhlasil s nutností dobudovat dálniční spojení kraje, což je však mimo kraji svěřené kompetence.

Zatímco jihočeští starostové diskutovali přímo v zasedacím sálu krajského úřadu, v **Ústeckém kraji** patřil této akci gotický sál litoměřického hradu. Ve svých úvodních vystoupeních hovořili kandidáti o problematice korupce, nedostatečné otevřenosti kraje a především o potřebě změny způsobu komunikace s veřejností. Nepřekvapí proto, že hned první ze sady otázek, jež si moderátor připravil pro přítomné kandidáty, mířila na odpovědnost politiků za jejich rozhodování. Bez povšimnutí nezůstalo na Ústecku ani krajské zdravotnictví.

Plzeňský kraj

Ještě téhož dne, tedy 10. října, proběhl závěrečný diskusní seminář starostů s kandidáty v **Plzeňském kraji**. Také zde za bohaté účasti starostů i kandidátů odezněla řada témat celostátního i krajského charakteru. Dotazy starostů se týkaly především dopravní obslužnosti, kvality silnic, které jsou především ve vesnicích v dezolátním stavu. Dále se hovořilo o evropských dotacích i zachování základních škol a o rušení pošt. V diskusi o ROP starostové hlasitě upozorňovali na situaci, že se do sídla Úřadu regionální rady v Českých Budějovicích přesunují stále další a další pravomoci.

Série diskusních setkání s budoucími členy krajských koalic i opozic se vedla v přátelském duchu. Přesně tak by měla vypadat i následující spolupráce, a to jak mezi politiky navzájem, tak i vůči starostům z regionů. Ti nejvíce oceňovali snahu diskutovat o problémech. Mnohde zazněly i přísliby budoucí spolupráce, kterých Sdružení místních samospráv v jednotlivých krajích v následujících týdnech rozhodně využije.

-tch-

ÚČASTNÍCI DISKUSNÍCH SETKÁNÍ STAROSTŮ Z ŘAD UCHAZEČŮ O POST HEJTMANA

Jihočeský kraj: Jan Bartošek (KDU-ČSL), Pavel Hroch (Jihočeši), Tomáš Jirsa (ODS), Karol Lesný (SZ), Ivan Nadberezny (KSČM), Marie Paukejšová (Suverenita), Zdeněk Robenhaupt (SPOZ), Jiří Švec (STAN-TOP09), Eva Veselá (SSO), Jan Votruba (Volte Pravý blok), Jiří Zimola (ČSSD) | **Liberecký kraj:** Otto Jarolímek (Suverenita), Lenka Kadlecová (ČSSD), Jiří Kočandrle (TOP09), Jan Korytář (Změna pro Liberecký kraj), Václav Nosek (KDU-ČSL), František Pešek (KSČM), Martin Půta (SLK), Dan Ramzer (ODS), Lidie Vajnerová (SOS), Jan Vondrouš (NS-LEV21) | **Plzeňský kraj:** Bohuslav Borovanský (SPOZ), Pavel Čížek (TOP09-STAN), Pavel Dostál (SSO), Milan Chovanec (ČSSD), Petr Náhlík (Koalice pro Plzeňský kraj), Stanislav Rampas (Sdružení pro náš kraj), Karel Šidlo (KSČM), Adam Šoukal (ČPS), Vladislav Vilímec (ODS) | **Středočeský kraj:** Miloš Adamec (SPOZ – Češi), Milan Hamerský (Změna 2012), Petr Hůla (Sdružení nestraníků), Pavel Jetenský (KSČM), Helena Langšádlová (TOP09-STAN), Berill Mascheková (Středočeši2012.cz), Josef Nos (Volte Pravý blok), Vítězslav Praks (ČPS), Miroslav Rovenský (koalice KDU-ČSL, SNK-ED a nezávislí kandidáti), Lukáš Tůma (SZ), Petr Zavadil (SSO) | **Ústecký kraj:** Petr Benda (NS-LEV 21), Marian Dancso (OMMO), Karel Krejza (ODS), Petr Liška (TOP09-STAN), Přemysl Rabas (PRO kraj) | **Zlínský kraj:** Josef Čejka (KSČM), Jiří Čunek (KDU-ČSL), Petr Gazdík (STAN-TOP09), Stanislav Mikula (Zdravý kraj), Lubomír Nečas (SPOZ), Tomáš Pajonk (SSO), Radomír Šuhej (Moravané).

Jihočeský kraj

Liberecký kraj

Ústecký kraj

Starostové hejtmanům: „Bojujte za naše pošty!“

Hrozba rušení pošt vedla k výzvě ke spolupráci s hejtmany v krajích

Udržet dostupné poštovní služby obyvatelům venkovských oblastí. Tento nesnadný cíl nese Sdružení místních samospráv ČR na svých bedrech po celou dobu existence naší organizace. „Ze všech sil se snažíme nejen pomáhat starostům v konkrétních případech hrozícího rušení pošt v obcích, ale i působit na celostátní úrovni tak, aby se vesnická pošta stala nedělitelnou součástí našeho venkova,“ uvedl před nedávnem tajemník SMS ČR Tomáš Chmela. S tímto předsevzetím Hlavní kancelář SMS ČR připravila také návrh dopisové akce, která měla za cíl jediný. **Dostat téma hrozícího rušení pošt také na úroveň krajské samosprávy,** která významně reprezentuje zájmy občanů na území jednotlivých krajů. Každý

z krajských předsedů SMS ČR tak obdržel libovolně upravitelný vzor dopisu, který následně ve finální podobě putoval stávajícím hejtmanům. Obsahoval jednoduchou výzvu ke spolupráci na udržení stávající poštovní sítě tak, aby vhodně sloužila občanům venkovských oblastí. Na vědomí byl text dopisů zaslán také lídrům kandidátních listin těch subjektů, které dle klíče „OVM“ měly reálnou šanci uspět v nadcházejících krajských volbách. Rušení pošt je totiž téma naléhavé, které si žádá intenzivní veřejnou pozornost a diskusi. Tématu rušení pošt a možnostem, jak se vůči němu bránit se tradičně věnují i vzdělávací akce SMS ČR pro starosty, kterým se budeme věnovat posléze. Velmi aktuální je také legislativní proces směřující k novému poštovnímu zákonu, který má být účinný od 1. ledna 2013. I v této záležitosti SMS ČR aktivně vystupuje ve prospěch udržení současné poštovní sítě. O podrobnostech k nové legislativě, stejně jako o výsledcích rokování s novými hejtmany, budeme informovat v nejbližší době.

-red-

Vážený pane hejtmane,

dovoluji se na Vás obrátit s žádostí o podporu a užší spolupráci při snaze o zachování poštovních úřadů a dostupnosti poštovních služeb na stávající úrovni, především na venkově. Jak je všeobecně známo, v letošním roce byl novelizován zákon č. 29/2000 Sb. o poštovních službách a tato novelizace přináší především odstranění právní ochrany monopolního postavení držitele poštovní licence, kterým je v současné době Česká pošta, s. p. Jde o krok, kterým se v souladu s legislativou EU završí více než dvacet let trvající proces vytvoření liberalizovaného trhu poštovních služeb. Hlavním smyslem tohoto procesu je zvýšit nabídku poštovních služeb a dosáhnout jejich dalšího zkvalitnění.

Poštovní služby patří mezi služby obecného hospodářského zájmu a jsou nejen významným komunikačním a sociálním prostředkem, ale přispívají také k rozvoji podnikatelského prostředí. Provozování poštovních služeb vytváří také nezanedbatelné možnosti zaměstnání. Význam všech těchto funkcí vzrůstá především na venkově, zejména v menších obcích, kde pošta je navíc důležitým prostředkem spojení obyvatel se státními institucemi.

Česká pošta, s. p. již delší dobu, v kontextu s chystanou liberalizací sektoru, signalizuje nutnost redukovat síť pošt způsobem a v rozsahu, který bude znamenat, že pro obyvatele malých obcí, kde by mělo dojít ke zrušení poštovního úřadu bez náhrady, budou uvedené služby obtížně dostupné. Naši snahou je dosáhnout zachování alespoň stávající úrovně dostupnosti a až dosud jsme k naplnění tohoto cíle vynaložili značné úsilí s převážně pozitivními výsledky. Nicméně se ukazuje, že bez podpory a užší spolupráce s vyššími orgány samosprávy lze dosáhnout setrvalého stavu v této oblasti jen obtížně. V současné době navíc registrujeme snahu Českého telekomunikačního úřadu, v roli regulačního orgánu pro oblast poštovních služeb, zcela eliminovat vliv orgánů samosprávy při rozhodování o konfiguraci poštovní sítě pro výkon veřejné poštovní služby. Pokud by se podařilo tohoto stavu dosáhnout, znamenalo by to zrušení minimálně jedné třetiny pošt, především v nejmenších obcích, bez ohledu na názor orgánů samosprávy na jakékoliv úrovni.

V současném předvolebním období lze sledovat důraz na řešení dostupnosti a financování veřejných služeb jako je například zdravotní péče, dopravní obslužnost, případně školství, na jejichž provoz kraje přispívají ze svých rozpočtů. Poštovní služby, patřící mezi stejný druh veřejných služeb, ale jsou provozovány se ziskem, dosud pozornosti krajských úřadů neoprávněně unikají.

Vážený pane hejtmane, dovoluji si Vám z výše uvedených důvodů nabídnout spolupráci při řešení ožehavého problému dostupnosti poštovních služeb a současně požádat o pomoc v naší iniciativě, která směřuje k neomezování dostupnosti poštovních služeb, především na venkově. S ohledem na složitost celé problematiky bych přivítala uskutečnění pracovní schůzky, jejímž cílem by bylo posouzení současného stavu ve Vašem kraji a zvážení následných kroků.

podepsáni: předsedkyně a předsedové krajských shromáždění SMS ČR

Jak dopadly volby v krajích?

Středočeský kraj

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	76 255	21,79	20
KSČM	71 975	20,57	19
ODS	64 101	18,32	16
TOP09-STAN	40 981	11,71	10

Jihočeský kraj

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	53 736	27,99	18
KSČM	37 187	19,37	13
JIHOČEŠI 2012	27 972	14,57	9
ODS	24 110	12,56	8
KDU-ČSL	12 341	6,43	4
TOP09-STAN	9 614	5	3

Plzeňský

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ODS	44 160	26,48	15
ČSSD	41 519	24,89	15
KSČM	34 919	20,93	12
TOP09-STAN	9 175	5,5	3

Karlovarský

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
KSČM	16 580	22,98	14
ČSSD	16 402	22,73	13
ODS	7 062	9,79	5
HNZHR	6 558	9,09	5
TOP09-STAN	5 326	7,38	4
ALTERNATIVA	4 837	6,7	4

Ústecký

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
KSČM	53 819	25,26	20
ČSSD	34 360	16,13	13
Severočeši.cz	25 617	12,02	9
ODS	20 635	9,68	7
Hnutí PRO! kraj	17 372	8,15	6

Liberecký

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
Starostové pro LK	28 763	22,21	13
KSČM	23 167	17,89	10
ZMĚNA PRO LK	21 829	16,85	10
ČSSD	16 900	13,05	7
ODS	11 993	9,26	5

Moravskoslezský

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	87 688	27,4	24
KSČM	72 912	22,78	20
ODS	31 744	9,92	9
KDU-ČSL	27 536	8,6	7
NEZÁVISLÍ	18 311	5,72	5

Pardubický

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	33 130	21,31	12
KSČM	29 332	18,86	11
Koalice pro PK	27 582	17,74	10
ODS	16 953	10,9	6
TOP09-STAN	9 722	6,25	3
SPOZ	8 256	5,31	3

Vysočina

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	48 022	29,26	17
KSČM	32 119	19,57	11
KDU-ČSL	20 243	12,33	7
ODS	16 888	10,29	5
Pro Vysočinu	10 476	6,38	3
TOP09-STAN	8 302	5,05	2

Jihomoravský

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	93 843	27,01	23
KSČM	64 805	18,65	16
KDU-ČSL	59 159	17,03	14
ODS	32 004	9,21	7
TOP09-STAN	20 379	5,86	5

Olomoucký

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	47 238	26,7	19
KSČM	40 379	22,82	16
Koalice pro OK se starosty	19 459	11	8
ODS	19 308	10,91	8
TOP09-STAN	10 905	6,16	4

Zlínský

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	40 620	21,73	12
KDU-ČSL	34 231	18,31	10
KSČM	30 074	16,08	9
STAN-TOP09	18 863	10,09	5
ODS	17 757	9,49	5
SPOZ	13 488	7,21	4

Královéhradecký

Strana	Počet hlasů	počet hlasů v %	křesel
ČSSD	32 248	19,73	12
KSČM	31 685	19,39	12
Koalice pro KHK - KDU-ČSL-VPM	19 721	12,07	6
ODS	17 366	10,62	6
TOP09-STAN	13 483	8,25	5
VÝCHODOČEŠI	12 577	7,69	4

Vesnice nelze dát do jedné škatulky

Rozhovor s Ing. Miroslavou Tichou, duší a tajemnicí soutěže Vesnice roku

Většina pánů starostů a paní starostek Vás zná v souvislosti se soutěží Vesnice roku v Programu obnovy venkova. Jak jste se k soutěži dostala a kdy?

Do funkce tajemnice soutěže jsem „spadla“ v roce 2007. Nebylo za tím žádné výběrové řízení ani strategické plánování. Bylo to naprosto prozaické. Má kolegyně, toho času tajemnice, se rozhodla na nějaký čas ministerstvo opustit a do teď se věnuje mateřským povinnostem. Takže mohu říci, že i zde sehrála roli náhoda a já jsem se ve správný čas objevila na správném místě.

Letošní ročník značí symbolickou plnoletost soutěže. Byl tento ročník něčím výjimečný nebo zvláštní?

Bude to znít jako klišé, ale každý ročník je něčím výjimečný a má své zvláštnosti. Ale je pravda, že k těm pomyslným osmnáctinám soutěž dostala jeden dárek – soutěž má své historicky první logo. Doposud bylo používáno logo Programu obnovy venkova, což je program, který byl v roce 1991 schválen vládou. V roce 1995 z něj právě vzešla tato soutěž, která propaguje a prezentuje nejen tento program, ale také příklady dobré praxe, které obce realizují. Logo ve svém motivu zachovává spojení právě s Programem obnovy venkova, nebo lépe s jeho logem, a také vyobrazuje základní ocenění, které je v rámci soutěže udíleno, a tím je stuha.

**Soutěž je neodmyslitelně spjata s kraj-
skými koly. Jak se liší vesnice napříč**

naší republikou?

Z pohledu členky celostátní hodnotitel-
ské komise soutěže můžu říci, že vesni-
ce napříč republikou nelze dát do jedné
škatulky. Každý kraj, každý region naší
republiky má svou historii, své podmínky
a možnosti pro vytváření místa pro život.
A právě to jak obec dokáže s těmito pod-
mínkami pracovat a jak dokáže nabízené
možnosti využívat, to je hodnoceno.

**Bezmála vždy je starostům, ať už vítěz-
ných nebo zúčastněných obcí, pokládána
otázka, kterou bych rád položil i Vám.
Co Vám soutěž přináší?**

Přináší mi spojení teorie a praxe. Jsem
tajemnicí soutěže, ale také administruji,
troufám si říci, že mezi zástupci samo-
správ oblíbený, národní podprogram
Podpora obnovy a rozvoje venkova, kte-
rý je určen zejména venkovským obcím
do 3 tis. obyvatel. Díky soutěži mám mož-
nost být, ač to zní jednoduše, na venkově
a také mám možnost se setkávat a leckdy
neformálně komunikovat se zástupci sa-
mospráv a dalšími aktéry a vytvářet tak
zpětnou vazbu právě také pro zmiňovaný
podprogram.

**Jak vnímáte administraci tohoto podpro-
gramu, ve vztahu k žadatelům o dotaci?
Je to radost nebo spíše utrpení?**

Tento podprogram, resp. jeho dotační ti-
tuly nabízí téměř neomezený prostor pro
zapojení dětí a mládeže do komunitního
života v obci a pro obce nebo svazky obcí
nabízí prezentovat své úspěšné projekty,
navazovat nová partnerství a sbírat inspi-
raci. V rámci každé výzvy jsou schváleny
krásné a podnětné projekty, které mají

Ing. Miroslava Tichá

Vzdělání: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,
obor veřejná správa a regionální rozvoj
Profese: státní byrokrat (MMR) – adminis-
trátor národního podprogramu Podpora ob-
novy a rozvoje venkova; tajemnice soutěže
Vesnice roku v Programu obnovy venkova

myšlenku, ale také přidanou hodnotu. Co
je mrzuté a bohužel pravdivé, je, že jsou
i projekty, které sice myšlenku mají, ale
nezpracované. A to zákonitě kompliku-
je průběh administrace, ale také realizaci
projektu.

**Venkovem se intenzivně zabýváte již
několik let, proto si dovoluji i jednu
obecnější otázku. Co kromě peněz chybí
našemu venkovu?**

Vždy je to o lidech, zdravém rozumu
a vůli. Kde je vůle, tam je i cesta.

Děkuji za rozhovor -tch-

Živý venkov? Obec Rouské jde příkladem!

Cenu naděje pro živý venkov udělilo Sdružení místních samospráv obci Rouské

Radost na obou stranách. Tak by se dalo
charakterizovat letošní udílení Ceny na-
děje pro živý venkov, které proběhlo
spolu s dalšími oslavami soutěže Vesnice
roku v jihočeské Řepici. Sdružení míst-
ních samospráv zde již počtvrté předáva-
lo šek na 100 000 Kč určený obci, která nej-
lépe rozvíjí živou kulturu a spolkové dění.
Místopředseda SMS ČR Jan Pijáček, který
ocenění slavnostně udílel, neskrýval svou
radost. „Jsem velice potěšen, že Cenu na-
děje pro živý venkov získala právě obec
Rouské. Paní starostka Stržínková mě pře-

svědčila, že ocenění putuje do správných
rukou“, pousmál se Pijáček.

Příjemné překvapení způsobil zisk Ceny
naděje také v obci Rouské. „Nesmírně si
považujeme, že naše obec, potažmo naše
aktivní veřejnost tuto cenu obdržela. Je
to zásluha všech spolků, kterých je u nás
deset, a celé aktivní veřejnosti. Překvapení
ze získání ceny bylo veliké a radost ještě
větší. V dnešní uspěchané, chaotické a so-
becké době je angažovanost ve prospěch
druhých ojedinělým jevem,“ podotkla
zdejší starostka Miluše Stržínková. A jak

obec s cenou naloží? I toto si zaslouží po-
všimnutí. Občané totiž měli možnost sami
prostřednictvím dotazníků rozhodnout,
kam oněch 100 000 korun poputuje. Již
dnes je proto jasné, že se z nich uhradí na-
příklad pořízení dětských krojů.

„Oblasti spolkového a kulturního života
jsme během 22 let věnovali mnoho úsi-
lí, o čemž svědčí i získání Modré stuhy
v roce 2002 a Zlaté stuhy v roce 2007
v rámci soutěže Vesnice roku Olomoucké-
ho kraje. I nadále se proto budeme snažit
podporovat spolkový život obce tak, aby-

Cena naděje pro živý venkov je oceněním především pro občany venkovských regionů, kteří jsou iniciátory společenských akcí a organizátory spolkového života na venkově. Cena naděje pro živý venkov je udělována v každém kraji vždy jedné obci. Hodnocení je prováděno bodově. Na základě bodového zisku je pak vybrán celkový vítěz, jemuž náleží finanční odměna ve výši 100 000 Kč. Letos se vítězem stala obec Rouské z Olomouckého kraje.

chom živým venkovem zůstali a naději předávali našim dětem," uzavírá radostnou kapitolu v životě obce paní starostka Stržínková.

-en, tch-

Předávání Ceny naděje pro živý venkov zleva: K. Navrátil (starosta Komně), M. Stržínková (starostka Rouského), J. Pijáček

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ROUSECKÁ DRÁČATA: Když maminky s dětmi se scházely jen tak někde na návsi a vymýšlely jak se zabavit, vznikl nápad scházet se pravidelně a s dětmi a pro děti něco i vyrábět nebo se učit. Tak vznikl nápad založit v Rouském nový spolek, který byl po nějakém čase v roce 2005 oficiálně zaregistrován. Počet akcí se od té doby rozrůstá a se spolkem nyní spolupracuje i starší generace občanů obce.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ TJ DRACI ROUSKÉ: Rousecké výletišťe je již delší čas místem sportovních akcí stejně tak, jako nedaleký kulturní dům s nejrůznějšími turnaji. V roce 2009, po úspěšně dokončené rekonstrukci kulturního domu a jeho okolí kdy vznikl multifunkční prostor sloužící také sportovcům, byl oficiálně zaregistrován také tento spolek. V tomto roce se odehrálo několik přátelských utkání ve stolním fotbalu, turnaj v mini kopané a dětská olympiáda. Po zakoupení kulečnicku se rozjely turnaje v kulečnicku. Nesmíme opomenout ani nadšení fotbal-

listů a nohejbalistů, kteří na rouseckém výletišti hrají pravidelně nohejbal a fotbal. Přijít a zahrát si může kdokoli, nemusí být členem občanského sdružení.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ZA UCHOVÁNÍ A ROZVOJ MÍSTNÍCH TRADIC:

Toto občanské sdružení bylo založeno v roce 2006 s cílem rozvíjet a obnovit dávno pozapomenutá tradiční lidová řemesla, tradiční osvětové a kulturní akce. Snahou sdružení je nabídnout zájemcům z řad dětí, dospívající mládeže, dospělých, seniorů z místního domu s pečovatelskou službou a také zdravotně postižených možnost vlastní tvorivé práce a využití volného času.

ROUSEČTÍ MYSLIVCI: Sdružení myslivců obcí Malhotice a Rouské pracuje od roku 1992. Původně mělo 14 členů, nyní se již zapojuje celkem 23 osob. Nejstaršímu je osmdesát let a nejmladšímu dvacet. Hlavním posláním myslivosti je zachování a ochrana přírody a krajiny a v ní volně žijící zvěře. Myslivost je systematicky propojenou řadou činností na úseku chovu a ochrany zvěře, včetně péče o trvalý rozvoj těchto hodnot.

OS Centrum aktivního odpočinku při JUKO Rouské:

Koně a Rouské patří neodmyslitelně k sobě již od dob sedláků. V Rouském se koně využívaly k práci na polích a v lese jako v každé vesnici. Dovážely krmení do gruntů a usedlostí, kde byl později ustájen družstevní dobytek. A tak hoši po práci začali koně využívat i ke sportovním účelům. Byli to Jaroslav Jurán a Bedřich Stříteský, kteří s pomocí vedení družstva Rouské a SSM založili první jezdecký oddíl, který ve svých aktivitách pokračuje doposud.

Vystoupení v obci Rouské

SPOLEK ŽEN ROUSKÉ: Hlavní činností je pořádání kurzů, přednášek, prezentací a jiných akcí, pro občany Rouského a okolních obcí včetně dětí z dětských domovů. Pozitivní odezva je znát jak od dětí, tak i od dospělých. Ručně vytvořené výrobky

rouských žen obdrželi prezidenti České a Slovenské republiky. V roce 2009 získala předsedkyně spolku titul Žena regionu.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CALIFORNIE:

Činnost sdružení je zaměřena na rozvoj volnočasových aktivit členů sdružení, zejména pořádání tanečních seminářů a soustředění, zajišťování kulturního programu při akcích, pořádání kulturních, sportovních a společenských akcí, organizování festivalů, táborů, rozvoj pohybových a tanečních schopností především dětí a mládeže. Výuka je zaměřena na národní tance (česká beseda), klasické country tance, mexické tance, clogging (americký step), line dance, aerobic a orientální tance.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ OCHRÁNCI PŘÍRODY ROUSKÉ:

Rybářský spolek v obci vznikl v roce 1988. Zemědělské družstvo Záhoran Všechnovice, které mělo ve svém nájmu závlahovou nádrž v Rouském, umožnilo svým členům provozování této činnosti. V roce 1990 byl vybudován sedimentační rybník Kadlub a v roce 1992 Komorový rybník, které od uvedení do slouží jako soustava biologických rybníků. V roce 2008 obec Rouské zakoupila rybník Kadlub i Komorový rybník a oba pronajala občanskému sdružení Ochránců přírody Rouské. V současné době má 40 členů a převážnou většinu tvoří občané Rouského. Svou činnost zaměřuje na chov vodních živočichů, pěstování rostlin na vodní ploše a další aktivity.

DALŠÍ SPOLKY: Sbor dobrovolných hasičů Rouské; Občanské sdružení Bestfest; Občanské sdružení Klub seniorů Rouské – Všechnovice.

VÍTĚZOVÉ KRAJSKÝCH KOL CENY NADĚJE PRO ŽIVÝ VENKOV

obec	kraj
Celnice	Jihočeský
Křtiny	Jihomoravský
Poustka	Karlovarský
Suchovršíce	Královéhradecký
Všeň	Liberecký
Těškovice	Moravskoslezský
Rouské	Olomoucký
Přívrat	Pardubický
Hromnice	Plzeňský
Sudovo Hlavno	Středočeský
Vrbice	Ústecký
Jiříce	Vysočina
Skaštice	Zlínský

Je možné odepřít přijetí dítěte do mateřské školy? Ano, ale...

K judikátu Nejvyššího správního soudu zabývající se oprávněností nepřijetí dítěte do MŠ

Z judikatury

Různorodé aspekty problematiky regionálního školství se v posledních dobách dostávají na přetřes stále častěji. Nejde přitom jen o otázku způsobu jeho financování, intenzivně diskutovanou v posledních měsících, ale i o další témata. Svým dílem do současné debaty významně přispěl i Nejvyšší správní soud, který na jaře letošního roku vynesl pozoruhodné rozhodnutí (As35/2012), v němž pojednal o podmínkách, **za nichž lze odepřít přijetí dítěte do mateřské školy zřizované obcí.**

O co přesně v rozsudku Nejvyššího správního soudu šlo? Začneme popořádku. Ředitelka jedné brněnské mateřské školy rozhodla o nepřijetí dítěte žalobkyně k předškolnímu vzdělávání. Ta nebyla úspěšná ani v odvolacím řízení – odbor školství KÚ Jihomoravského kraje její odvolání zamítl a potvrdil ředitelčino rozhodnutí.

Žalobkyně toto rozhodnutí napadla správní žalobou u krajského soudu, který ji odmítl; v odůvodnění usnesení zdůraznil, že rozhodnutí není způsobilé soudního přezkumu. Ač se jedná o úkon veřejné správy, nelze ho považovat za úkon způsobilý dotčení hmotných práv žalobkyně... Krajský soud zdůraznil, že ...o zařazení dětí do předškolního zařízení rozhoduje ředitel mateřské školy podle kapacity volných míst. Právě proti závěru soudu, že tímto rozhodnutím není nikterak zasaženo do jejich subjektivních práv, se žalobkyně ve své stížnosti adresované Nejvyššímu správnímu soudu ohradila. Podle stěžovatelky krajský soud pochybil zejména v tom, že se nezabýval žalobními námitkami diskriminace a rovného zacházení. Kdyby tomu bylo skutečně tak, jak dovodil krajský soud, pak by rozhodnutí o nepřijetí dítěte do předškolního vzdělávacího zařízení, ač by bylo založeno na diskriminačních důvodech či libovůli (nebo nebylo odůvodněno vůbec), zůstalo zcela bez soudní ochrany (např. pro případy nepřijetí z důvodu národnosti dítěte).

A jak se k věci postavil Nejvyšší správní soud? Úvodem konstatoval, že ...musí být pro soudní přezkum aktů správních orgánů současně splněny tyto tři podmínky: **(i) jde o akt orgánu moci výkonné či jiného typu orgánu uvedeného v § 4 odst. 1**

písm. a) s. ř. s. (za tento orgán je považována i ředitelka mateřské školy); (ii) tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob; (iii) rozhodování se děje v oblasti veřejné správy.

Jak již bylo řečeno, první z podmínek považoval soud za splněnou, ohledně druhé z nich nejprve uvedl, že předškolní vzdělávání podle § 33 školského zákona „podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytvoří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.“ Předškolní vzdělávání má tedy v životě jednotlivce značný význam, o jeho práva tu jde nesporně. Naplněna tak byla i druhá podmínka pravomoci správních soudů. Pokud jde o třetí podmínku, soud zdůraznil, že v úvahu je třeba vzít skutečnost, že poskytování vzdělání, jímž je i **vzdělání předškolní, je podle školského zákona veřejnou službou.** Poskytování tohoto veřejného statku garantovaného Listinou základních práv a svobod je podrobeno rozsáhlé veřejnoprávní regulaci, na jejímž základě může jednotlivci vzniknout veřejné subjektivní právo. Splněna tak byla i třetí podmínka, jelikož rozhodování v tomto případě se děje v oblasti veřejné správy.

Specifikem daného případu je to, že ačkoli mateřská škola jednoznačně disponuje pravomocí rozhodovat o přijetí dítěte do systému předškolního vzdělávání, zákon nikterak neupravuje podmínky pro taková rozhodování. Jak na tento problém nahlíží Nejvyšší správní soud? Podle něj **je nezbytné zajistit, aby při rozhodování byla vážena předem stanovená kritéria pro přijímání dětí do tohoto systému vzdělávání.** To právě proto, že nelze zajistit zpravidla z kapacitních důvodů vždy a všem dětem přístup právě do jimi zvoleného předškolního zařízení. Podmínky přijímání do předškolních vzdělávacích zařízení **musí být určeny předem a musí vycházet z principu rovnosti příležitostí.** Přístup do zmíněného systému vzdělávání by měl být především v souladu s prin-

cipem transparentnosti...

Nejvyšší správní soud se tedy vyslovil k dalším legitimním důvodům, na jejichž základě lze odepřít přijetí určité kategorie dětí. ... Jako přijatelné kritérium si lze představit např. přednostní přijetí starších dětí, zaměření na vzdělávání dětí v určité oblasti, teritoriální hledisko dle bydliště dítěte, sociální hledisko apod.; takto zvolená kritéria jsou zcela na rozhodnutí předškolních vzdělávacích zařízení. Naopak v případech jiných kritérií je třeba mít se na pozoru a vždy pečlivě zvažovat, zda v případě potřeby vyhoví požadavkům, jež na ně klade judikatura Nejvyššího správního a eventuálně i Ústavního soudu.

Mgr. Jan Bartonička
(kráceno)

PODPIS RUD

Šestiletý boj obcí a měst SMS ČR za nový RUD zaznamenal historický úspěch. Prezident republiky Václav Klaus dne 29. 8. 2012 podepsal novelu zákona o 243/2000 Sb. „o rozpočtovém určení daní.“ „Od roku 2008 se jedná o další mimořádný pokrok v cestě za novým systémem financování obcí a měst, dnešní podpis prezidenta republiky je pro mne obrovským zadostiučiněním. Naše práce nebyla zbytečná,“ s úsměvem na tváři dodal Josef Bartoněk, předseda Sdružení místních samospráv ČR.

Rozpočtovému určení daní bude věnováno samostatné zvláštní vydání Informačního zpravodaje SMS ČR.

Přijďte diskutovat s uchazeči o prezidentský post!

Miloš Zeman
Premysl Sobotka
Vladimir Dlouhy
Jana Bobosikova
Zuzana Roithova
Premysl Sobotka
Karel Schwarzenberg
Jiri Dienstbier
Vladimir Franz
Tomio Okamura
Jan Fischer

4. prosince 2012 od 14 hod
hotel Jalta na Václavském náměstí v Praze

Ministr školství Fiala jednal se zástupci SMS ČR

Regionální školství potřebuje promyšlené změny, ne bouři

V úterý 4. září proběhla dlouho očekávaná schůzka. Jejími aktéry byli zástupci SMS ČR v čele s předsedou Josefem Bartoňkem, předsedou PS pro školství a sport Oldřichem Vávrou a se starostou Kamýku nad Vltavou Petrem Haladou. Protějškem nebyl nikdo jiný, než ministr školství prof. Petr Fiala spolu s náměstkem pro všeobecné, odborné a další vzdělávání Jindřichem Fryčem. Jak již mnohokrát zopakoval Oldřich Vávra, „Sdružení místních samospráv nabízí pomoc a spolupráci v odborné diskusi, která by měla být intenzivnější než za předchozího vedení ministerstva.“ Kromě nutnosti citlivé reformy financování regionálního škol-

Zásady SMS ČR ve vztahu k problematice regionálního školství

- Podpora zachování základního školství na obcích tak, aby bylo do stupně žákům co nejbližší jejich bydliště.
- Podpora kvalitního vzdělávání na základních školách.
- Podpora takového modelu financování regionálního školství, které nebude přenášet náklady na další subjekty (obce, rodiče ad.).

ství přítomní zástupci SMS ČR poukázali na potřebě řešení problému financování nepedagogických pracovníků, otázku výše tzv. ONIV, nebo nutnosti zajistit udržitelnost ve financování volnočasových aktivit dětí. Padl také návrh na realokaci prostředků v Operačním programu Vzdě-

lávání pro konkurenceschopnost tak, aby bylo možné řešit akutní investiční potřeby základních a mateřských škol. Ministr Fiala deklaroval vůli konzultovat jednotlivá řešení tak, aby nedošlo k nepromyšleným krokům v rozporu se zájmy zřizovatelů základních a mateřských škol. -red-

8:3 Moravští starostové udolali kolegy z Čech ve fotbale

V Pozlovicích započala nová tradice fotbalového turnaje mezi českými a moravskými starosty

Nerovný boj s veselým koncem. Tak lze shrnout historicky první fotbalové utkání starostů z Čech a Moravy, které se odehrálo na moravské půdě, v lázeňském prostředí městyse Pozlovice. Výsledek zápasu byl poznamenán absencí opor českého týmu, za Čechy museli dokonce nastoupit někteří starostové z Moravy. Akce početného starostovského fotbalového týmu proběhla v areálu TJ Sokol Pozlovice. Samotnému zápasu předcházela čestný výkop ministra Kamila Jankovského a senátorky Jany Juřenčákové. Akce termínově souvisela s vyhlášením soutěže Vesnice roku 2012, kterou se stala obec Řepice z jižních Čech. V komisi zasedal také guru starostů fotbalistů a starosta obce Ratměřice Viktor Liška. Kromě výše jmenovaných čestných hostů akci přihlí-

žela i ředitelka mezinárodního dětského festivalu Písní a tancem Radka Ehrenbergerová, tajemnice soutěže Vesnice roku Miroslava Tichá, starostka hostitelské obce Pozlovice Olga Tkáčová a tajemník Sdružení místních samospráv ČR Tomáš Chmela. Pozitivem byl příchod nových starostů fotbalistů do našeho týmu, kteří se rovnou předvedli na place. Jednalo se o starostu obce Domamil Radka Menčíka, starostu obce Řepiště Rostislava Kožušníka, starostu obce Křižánky Jana Sedláčka, starostu Luhačovic Františka Hubáčka a místostarostu obce Žlutava Petra Mišurce. Po samotném zápase, který řídil ligový rozhodčí a člen našeho týmu Honza Jílek následovalo občerstvení a večerní část programu. Při ní bylo založeno občan-

ské sdružení Fotbalová reprezentace obcí a měst ČR o. s. Předsedou se stal Jan Jílek, místopředsedou Viktor Liška, hospodářem Tomáš Koryčánek a členy výboru Josef Zoser a Bohumil Škarpich. Poté byly představeny nejbližší i plánované akce naší reprezentace. Další společenské dění bylo ve znamení volné zábavy i diskuse, ve které rezonoval především nedávný historický zážitek z fotbalového EURA starostů v Polsku.

branky:

Morava: L. Halata, P. Weczerek, M. Štěpánek, V. Bujáček 2x, F. Hubáček 2x, L. Švardala,

Čechy: P. Svoboda, T. Zvěřina, J. Ulvr

Upraveno dle www.starostovefotbal.cz

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 203, 605 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 26. 10. 2012, č. 4-5/2012, ev. č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Redakční rada: Ing. Josef Bartoněk, předseda; Edita Nezvalová, Jan Pijáček, Ing. Věra Kovářová, Ing. Jiří Nešpor. Grafické zpracování: Ing. Petr Machů www.grafikplus.cz